

АКТ
про впровадження результатів наукової дослідної роботи
«Права на віртуальні активи та особисті немайнові права
в епоху цифровізації» № ДБ-918

Науково-дослідна робота кафедри цивільного права та процесу юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» «Права на віртуальні активи та особисті немайнові права в епоху цифровізації» ДБ-918, виконувалася колективом виконавців під керівництвом завідувачки кафедри, докторки юридичних наук, професорки Булеци Сібілли Богданівни. Період виконання НДР є 2022-2025 рр.

Метою НДР є теоретико-правове обґрунтування концепції прав на віртуальні активи та особистих немайнових прав фізичної особи в умовах цифровізації, розробка науково-практичних рекомендацій щодо їх правового регулювання та захисту.

Об'єктом впровадження є практична діяльність приватних та державних нотаріусів України, їхня діяльність з посвідчення та фіксації юридичних фактів, що стосуються прав фізичних та юридичних осіб на віртуальні активи та особисті немайнові права в цифровому середовищі.

Результатами НДР, що впроваджуються є обґрунтована та систематизована концепція віртуальних активів як самостійних об'єктів цивільних прав, що поєднують ознаки майнового права та інформаційного об'єкта, яка є основою для їх нотаріального посвідчення. Розроблена класифікація особистих немайнових прав фізичної особи в цифровій сфері, включаючи право на цифрову ідентичність, цифрову репутацію та право на "цифрове життя" після смерті, що вимагає врахування нотаріусами при вчиненні відповідних дій (наприклад, заповіти, довіреності). Запропоновані науково-практичні рекомендації щодо механізмів захисту прав на віртуальні активи та особисті немайнові права від неправомірних посягань в мережі Інтернет. Надано пропозиції щодо необхідності законодавчого врегулювання спадкування віртуальних активів та порядку розпорядження цифровим спадком, які є значущими для формування нотаріальної практики.

Результати науково-дослідної роботи (НДР) № ДБ-918, зокрема її теоретичні положення та практичні рекомендації, впроваджено у практичну діяльність приватного нотаріуса України з метою:

Підвищення обізнаності нотаріуса щодо правового режиму віртуальних активів (криптовалюти, NFT, цифрові токени) та їх включення до майнових відносин, що підлягають нотаріальному посвідченню.

Удосконалення навичок нотаріуса у кваліфікації та посвідченні правочинів, предметом яких є віртуальні активи, а також прав, пов'язаних з ними.

Врахування новітніх аспектів особистих немайнових прав у цифровому середовищі при консультуванні клієнтів та оформленні заповітів, довіреностей та інших документів, що стосуються цифрового спадку та цифрової ідентичності.

Застосування рекомендацій щодо превентивного захисту прав на віртуальні активи та особистих немайнових прав в рамках нотаріальної діяльності.

Впровадження результатів НДР є критично важливим в умовах стрімкої цифровізації та інтеграції віртуальних активів у цивільний оборот. Наукові праці доктора юридичних наук, професора Булеци С.Б., В.В. Заборовського та Менджул М.В., доцента О.І. Чепис за останні

три роки неодноразово підкреслювали недостатність традиційного правового регулювання для нових цифрових реалій. Зокрема, у публікаціях, що стосуються трансформації особистих немайнових прав та правового режиму віртуальних активів (наприклад, Особисті немайнові права особи та права на віртуальні активи в умовах цифровізації: порівняльний аналіз законодавства країн Європейського Союзу: монографія / за редакцією проф., д.ю.н. Булеци С. Б., проф., д.ю.н. Менджул М. В. Ужгород: РІК-У, 2024. 360 с.; Чепис О. І. Проблемні аспекти процесу цифрової трансформації Словацької Республіки та захисту персональних даних. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. Серія ПРАВО. Випуск 85: частина 3. 2024. С. 162-167. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.85.3.25>; *Заборовський В.В., Манзюк В.В.* Згода клієнта адвоката на обробку його персональних даних як складова реалізації права на адвокатський запит. Аналітично-порівняльне правознавство. 2024. № 1. С. 648-652. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.01.114>; *Менджул М.В.* Цифровізація та зміни у правовому регулюванні майнових відносин в Нідерландах. *Науковий вісник УжНУ*. Серія «Право». Випуск 84. Ч. 3. 2024. С. 165-169. <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2024/09/26-2.pdf>; *Заборовський В.В., Менджул М.В., Феннич В.П.* Оскарження виконавчого напису нотаріуса. *Право і суспільство*. 2024. №4. С. 503-508. http://www.pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2024/4_2024/73.pdf; *Заборовський В.В., Менджул М.В., Феннич В.П.* Оскарження постанови нотаріуса про відмову вчинення нотаріальної дії. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2024. Випуск 86. Частина 5. С. 181-186. <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2025/01/29-4.pdf>; *Заборовський В.В., Менджул М.В., Феннич В.П.* Порядок розгляду та вирішення справи про оскарження нотаріальних дій або відмови в їх вчиненні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. №12. С. 93-95 http://www.lsej.org.ua/12_2024/21.pdf; *Менджул М. В.* Вплив цифровізації на транскордонну співпрацю: правові та безпекові аспекти. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 4. С. 400-403. DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.04.65>, акцентується увага на необхідності формування нотаріальної практики у відповідності до нових викликів. Запропоновані в НДР підходи дозволяють нотаріусам ефективніше реагувати на ці виклики, забезпечуючи захист прав громадян у цифровій сфері.

Впровадження результатів НДР дозволяє підвищити кваліфікацію нотаріуса, забезпечити єдину правозастосовну практику щодо віртуальних активів та цифрових немайнових прав, мінімізувати юридичні ризики для громадян та сприяти правовій стабільності у цифровому цивільному обороті України.

Пропозиції щодо подальшого використання результатів НДР:

Включення до навчальних програм підготовки та підвищення кваліфікації нотаріусів відповідних тематичних розділів.

Використання у законотворчому процесі щодо розробки спеціальних актів про віртуальні активи та внесення змін до Цивільного та Сімейного кодексів України.

Подальше наукове дослідження механізмів міжнародного приватного права щодо віртуальних активів та цифрового спадку.

Приватний нотаріус Ужгородського
районного нотаріального округу, м. Ужгорода

Гуменюк Віктор Вікторович

АКТ
про впровадження результатів наукової дослідної роботи
«Права на віртуальні активи та особисті немайнові права
в епоху цифровізації» № ДБ-918

Науково-дослідна робота кафедри цивільного права та процесу юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» «Права на віртуальні активи та особисті немайнові права в епоху цифровізації» ДБ-918, виконувалася колективом виконавців під керівництвом завідувачки кафедри, докторки юридичних наук, професорки Булеци Сібілли Богданівни. Період виконання НДР є 2022-2025 рр.

Метою НДР є теоретико-правове обґрунтування концепції прав на віртуальні активи та особистих немайнових прав фізичної особи в умовах цифровізації, розробка науково-практичних рекомендацій щодо їх правового регулювання та захисту.

Об'єктом впровадження є практична діяльність приватних та державних нотаріусів України, їхня діяльність з посвідчення та фіксації юридичних фактів, що стосуються прав фізичних та юридичних осіб на віртуальні активи та особисті немайнові права в цифровому середовищі.

Результатами НДР, що впроваджуються є обґрунтована та систематизована концепція віртуальних активів як самостійних об'єктів цивільних прав, що поєднують ознаки майнового права та інформаційного об'єкта, яка є основою для їх нотаріального посвідчення. Розроблена класифікація особистих немайнових прав фізичної особи в цифровій сфері, включаючи право на цифрову ідентичність, цифрову репутацію та право на "цифрове життя" після смерті, що вимагає врахування нотаріусами при вчиненні відповідних дій (наприклад, заповіти, довіреності). Запропоновані науково-практичні рекомендації щодо механізмів захисту прав на віртуальні активи та особисті немайнові права від неправомірних посягань в мережі Інтернет. Надано пропозиції щодо необхідності законодавчого врегулювання спадкування віртуальних активів та порядку розпорядження цифровим спадком, які є значущими для формування нотаріальної практики.

Результати науково-дослідної роботи (НДР) № ДБ-918, зокрема її теоретичні положення та практичні рекомендації, впроваджено у практичну діяльність приватного нотаріуса України з метою:

Підвищення обізнаності нотаріуса щодо правового режиму віртуальних активів (криптовалюти, NFT, цифрові токени) та їх включення до майнових відносин, що підлягають нотаріальному посвідченню.

Удосконалення навичок нотаріуса у кваліфікації та посвідченні правочинів, предметом яких є віртуальні активи, а також прав, пов'язаних з ними.

Врахування новітніх аспектів особистих немайнових прав у цифровому середовищі при консультиванні клієнтів та оформленні заповітів, довіреностей та інших документів, що стосуються цифрового спадку та цифрової ідентичності.

Застосування рекомендацій щодо превентивного захисту прав на віртуальні активи та особистих немайнових прав в рамках нотаріальної діяльності.

Впровадження результатів НДР є критично важливим в умовах стрімкої цифровізації та інтеграції віртуальних активів у цивільний оборот. Наукові праці доктора юридичних наук, професора Булеци С.Б., В.В. Заборовського та Менджул М.В., доцента О.І. Чепис за останні

три роки неодноразово підкреслювали недостатність традиційного правового регулювання для нових цифрових реалій. Зокрема, у публікаціях, що стосуються трансформації особистих немайнових прав та правового режиму віртуальних активів (наприклад, Особисті немайнові права особи та права на віртуальні активи в умовах цифровізації: порівняльний аналіз законодавства країн Європейського Союзу: монографія / за редакцією проф., д.ю.н. Булеци С. Б., проф., д.ю.н. Менджул М. В. Ужгород: РІК-У, 2024. 360 с.; Чепис О. І. Проблемні аспекти процесу цифрової трансформації Словачької Республіки та захисту персональних даних. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. Серія ПРАВО. Випуск 85: частина 3. 2024. С. 162-167. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.85.3.25>; *Заборовський В.В., Манзюк В.В.* Згода клієнта адвоката на обробку його персональних даних як складова реалізації права на адвокатський запит. Аналітично-порівняльне правознавство. 2024. № 1. С. 648-652. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.01.114>; *Менджул М.В.* Цифровізація та зміни у правовому регулюванні майнових відносин в Нідерландах. *Науковий вісник УжНУ*. Серія «Право». Випуск 84. Ч. 3. 2024. С. 165-169. <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2024/09/26-2.pdf>; *Заборовський В.В., Менджул М.В., Феннич В.П.* Оскарження виконавчого напису нотаріуса. *Право і суспільство*. 2024. №4. С. 503-508. http://www.pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2024/4_2024/73.pdf; *Заборовський В.В., Менджул М.В., Феннич В.П.* Оскарження постанови нотаріуса про відмову вчинення нотаріальної дії. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2024. Випуск 86. Частина 5. С. 181-186. <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2025/01/29-4.pdf>; *Заборовський В.В., Менджул М.В., Феннич В.П.* Порядок розгляду та вирішення справи про оскарження нотаріальних дій або відмови в їх вчиненні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. №12. С. 93-95 http://www.lsej.org.ua/12_2024/21.pdf; *Менджул М. В.* Вплив цифровізації на транскордонну співпрацю: правові та безпекові аспекти. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 4. С. 400-403. DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.04.65>, акцентується увага на необхідності формування нотаріальної практики у відповідності до нових викликів. Запропоновані в НДР підходи дозволяють нотаріусам ефективніше реагувати на ці виклики, забезпечуючи захист прав громадян у цифровій сфері.

Впровадження результатів НДР дозволяє підвищити кваліфікацію нотаріуса, забезпечити єдину правозастосовну практику щодо віртуальних активів та цифрових немайнових прав, мінімізувати юридичні ризики для громадян та сприяти правовій стабільності у цифровому цивільному обороті України.

Пропозиції щодо подальшого використання результатів НДР:

Включення до навчальних програм підготовки та підвищення кваліфікації нотаріусів відповідних тематичних розділів.

Використання у законотворчому процесі щодо розробки спеціальних актів про віртуальні активи та внесення змін до Цивільного та Сімейного кодексів України.

Подальше наукове дослідження механізмів міжнародного приватного права щодо віртуальних активів та цифрового спадку.

Приватний нотаріус Ужгородського
районного нотаріального округу, м. Ужгорода

Гуменюк Віктор Вікторович

